

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 27.8.2008
COM(2008) 529 definitief

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

**Jaarverslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad
van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze
verordening**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Jaarverslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening

Inleiding

Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 inzake een regeling op grond van artikel 2 van Protocol nr. 10 van de Toetredingsakte¹ (hierna de "groenelijnverordening" genoemd) is van kracht sinds 1 mei 2004. In deze verordening worden de voorwaarden vastgesteld waaronder de rechtsvoorschriften van de Europese Unie gelden ten aanzien van het verkeer van goederen, personen en diensten waarbij de lijn wordt overschreden tussen de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus feitelijk het gezag uitoefent en de gebieden waarover zij niet feitelijk het gezag uitoefent.

Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 mei 2007 tot en met 30 april 2008.

1. WIJZIGINGEN IN DE GROENELIJNVERORDENING

Na een desbetreffend voorstel van de Commissie van 10 april 2008 heeft de Raad op 16 juni 2008 een verordening goedgekeurd tot wijziging van de groenelijnverordening, om het handelsverkeer op het eiland Cyprus te vergemakkelijken².

De wijzigingsverordening, waarvan de impact zal worden onderzocht in het volgende jaarverslag over de groenelijnverordening, voorziet in een algemene opheffing van de rechten op landbouwproducten van oorsprong uit het noordelijke deel van Cyprus bij het overschrijden van de groene lijn. Verder wordt de maximale totale waarde van de goederen die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van personen die de groene lijn passeren, verhoogd van 135 euro tot 260 euro, om de economische ontwikkeling van de Turks-Cypriotische gemeenschap te stimuleren. Goederen onder de 260 euro mogen nu vrij van invoerrechten, accijns en andere heffingen via de groene lijn worden binnengebracht in de door de regering van de Republiek Cyprus gecontroleerde gebieden. Deze regel geldt niet voor sigaretten en alcohol. Tenslotte omvatten de wijzigingen transparante regels voor het tijdelijk overbrengen van goederen (maximaal zes maanden) van het noordelijke deel van Cyprus naar de door de regering gecontroleerde gebieden.

2. UITVOERINGSMAATREGELEN

Op 4 mei 2007 keurde de Commissie een beschikking goed tot opheffing van het verbod op het verkeer van bepaalde dierlijke producten op het eiland Cyprus krachtens Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad en tot vaststelling van de voorwaarden voor het verkeer van

¹ PB L 161 van 30.4.2004, blz. 128. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 587/2008 van de Raad (PB L 163 van 24.6.2008, blz. 1).

² PB L 163 van 24.6.2008, blz. 1. Verordening (EG) nr. 587/2008 van de Raad van 16 juni 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 866/2004 inzake een regeling op grond van artikel 2 van Protocol nr. 10 van de Toetredingsakte met voorschriften ten aanzien van goederen, diensten en personen die de groene lijn in Cyprus overschrijden.

die producten. Die beschikking van de Commissie stelt de voorwaarden vast voor de handel in honing en verse vis waarbij de lijn wordt overschreden³.

Op 29 september 2007 nam de Commissie een besluit aan inzake de benoeming van fytosanitaire deskundigen die controles moeten verrichten in de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering niet feitelijk het gezag uitoefent.

Op 18 oktober 2007 nam de Commissie een besluit aan inzake de benoeming van onafhankelijke deskundigen die inspecties uitvoeren en monsters nemen met het oog op het verkeer van bepaalde dierlijke producten via de lijn in Cyprus. Dit besluit van de Commissie voorziet in de benoeming van onafhankelijke deskundigen die inspecties van visvaartuigen uitvoeren en honingmonsters nemen in het noordelijke deel van Cyprus met het oog op het handelsverkeer in honing en verse vis via de lijn⁴.

3. PERSONENVERKEER

Overeenkomstig artikel 2 van de groenelijnverordening verricht de Republiek Cyprus *controles op alle personen die de lijn overschrijden, zulks ter bestrijding van illegale immigratie van onderdanen van derde landen, alsmede ter opsporing en voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid en het overheidsbeleid. Deze controles worden tevens verricht ten aanzien van voertuigen en voorwerpen die in het bezit zijn van personen die de [groene] lijn overschrijden.* Artikel 3 bepaalt dat *"door de Republiek Cyprus over de gehele lengte van de [groene] lijn op een zodanige wijze toezicht wordt uitgeoefend dat personen worden ontmoedigd om de controles aan de grensovergangen te omzeilen"*.

3.1. Verkeer via de groene lijn op de doorgangsposten

De verordening biedt een stabiel juridisch kader voor het vrij verkeer van Cyprioten, andere EU-burgers en burgers van derde landen die de groene lijn passeren op de doorgangsposten. Volgens de beschikbare gegevens zijn in de verslagperiode 633 163 (vorig jaar: 788 823) Grieks-Cyprioten van de door de regering gecontroleerde gebieden overgestoken naar het noordelijke deel van Cyprus, terwijl 1 162 739 (vorig jaar: 1 348 215) Turks-Cyprioten van het noordelijke deel van Cyprus zijn overgestoken naar de door de regering gecontroleerde gebieden⁵. Uit onderzoek naar de impact van de wijziging van het wetboek van strafrecht van de Republiek Cyprus, dat het illegaal gebruik van eigendom bestraft (zie vorig jaarverslag over de groene lijn), op het aantal Turks-Cyprioten dat de lijn oversteekt, blijkt dat hun aantal zich opnieuw stabiliseert.

Op 3 april 2008 is de zesde doorgangspost aan de groene lijn geopend in Ledra Street/Lokmaci in de oude binnenstad van Nicosia. Meer dan 106 500 personen (waaronder meer dan 41 000 andere EU-burgers en onderdanen van derde landen) hebben nog voor het einde van de maand gebruik gemaakt van deze doorgangspost.

De politie van de Republiek Cyprus (hierna "CYPOL" genoemd) heeft het aantal personeelsleden dat direct werkzaam was op de doorgangsposten verlaagd van 61 (2006) tot 54 (2007), maar daarna weer op 67 (2008) gebracht.

³ Beschikking 2007/330/EG van de Commissie van 4 mei 2007 (PB L 123 van 12.5.2007, blz. 30).

⁴ Besluit C(2007)4666 van de Commissie van 18 oktober 2004.

⁵ Volgens de autoriteiten van de Republiek Cyprus worden er geen bestanden bijgehouden van het aantal Grieks-Cyprioten dat terugkeert naar de door de regering gecontroleerde gebieden of het aantal Turks-Cyprioten dat terugkeert naar het noordelijke deel van Cyprus (zie bijlage VII). Deze cijfers hebben echter geen betrekking op personen die de lijn zijn overgestoken via de doorgangsposten Pergamos en Strovilia, die onder het gezag van de Sovereign Base Area vallen.

Er zijn geen ernstige incidenten gerapporteerd wat betreft de dagelijkse passages van personen op de doorgangsposten. Dankzij het akkoord dat op 21 maart 2008 is bereikt in een van de technische comités die zijn ingesteld door de leiders van beide gemeenschappen (Comité inzake economische en handelsaangelegenheden) mogen voertuigen die in het noordelijke deel van Cyprus zijn gehuurd, nu via de groene lijn naar de door de regering gecontroleerde gebieden.

3.2. Illegale migratie via de groene lijn

Het aantal burgers van derde landen dat de lijn illegaal passeert, blijft reden tot ernstige bezorgdheid. In de verslagperiode is het aantal ontdekte (of aangehouden) illegale immigranten, volgens gegevens die zijn verstrekt door de autoriteiten van de Republiek Cyprus, ruim verdubbeld (van 2 919 tot 5 844) tot het hoogste aantal ooit.

Volgens berichten van CYPOL kwamen van dit totaal van 5 844 illegale immigranten er 5 710 via de groene lijn naar de door de regering gecontroleerde gebieden, 128 via de Sovereign Base Area⁶, terwijl er slechts 6 direct naar de door de regering gecontroleerde gebieden kwamen. CYPOL meldde verder dat de illegale immigranten hoofdzakelijk afkomstig zijn uit volgende landen: Syrië (37%), westelijke Jordaanoever (16%) en Iran (9%). Vele onderdanen van derde landen die illegaal binnenkomen, dienen in een later stadium een asielaanvraag in (3 470 op 5 844)⁷.

De inschatting door CYPOL van de route van binnenkomst in de door de regering gecontroleerde gebieden is gebaseerd op:

- documenten – volgens cijfers van CYPOL had 47% van de illegale immigranten die de door de regering gecontroleerde gebieden zijn binnengekomen via de groene lijn (2 683 van de 5 710) een Turks of Turks-Cypriotisch in- of -uitreisstempel (33% respectievelijk 13%), een door Turkije afgegeven visum, dat ook geldig is voor het noordelijke deel van Cyprus (1%) of een "visum" of "verblijfsvergunning" van de "TRNC"(0,2%) in zijn paspoort⁸;
- verklaringen van de immigranten zelf, voorwerpen die in hun bezit zijn gevonden en die een direct verband leggen met het noordelijke deel van Cyprus of met Turkije en veronderstellingen op basis van hun land van oorsprong;
- een bijkomende factor was de directe ferryverbinding tussen Latakia in Syrië en Famagusta in het noordelijke deel van Cyprus. Volgens informatie van de autoriteiten van de Republiek Cyprus, is van 560 illegale immigranten (voornamelijk Palestijnen uit Irak) vastgesteld dat zij deze directe ferryverbinding hebben gebruikt, om zo een doorreis door Turkije te vermijden; uit persberichten blijkt eveneens dat er vaak kleine boten met illegale immigranten worden onderschept.

Volgens de autoriteiten van de Republiek Cyprus is het deel van de lijn dat het meest kwetsbaar is voor illegale migratie gelegen in de Sovereign Base Area. De politie en de douane- en immigratiedienst van de Sovereign Base Area en het militaire personeel van het Verenigd Koninkrijk werken nauw samen om illegale migratie te bestrijden. De douane- en immigratiedienst van de Sovereign Base Area heeft 10 nieuwe functionarissen aangesteld, het aantal operationele teams aan de lijn is verhoogd van 3 naar 5, er zijn extra opleidingsacties georganiseerd op het gebied van douane en controles, diverse technische apparatuur is

⁶ Hierna ook "SBA" genoemd.

⁷ Zie bijlage VI.

⁸ Zie bijlagen VI en VIII.

geleverd en de autoriteiten van de Sovereign Base Area wisselen nog steeds informatie uit en onderhouden een goede samenwerkingsrelatie met de Turks-Cypriotische gemeenschap. Volgens informatie van de Turks-Cypriotische gemeenschap is 4 234 onderdanen van derde landen in 2007 de toegang ontzegd tot het noordelijke deel van Cyprus en in de eerste vier maanden van 2008 1 030; in 2007 werden 244 illegale immigranten vastgehouden en in de eerste vier maanden van 2008 150; in 2007 werden 1 155 personen (via Turkije) uitgezet en in de eerste vier maanden van 2008 488.

De Commissie voert een constructieve dialoog met de autoriteiten van de Republiek Cyprus en de autoriteiten van de Sovereign Base Area op uitvoerend niveau. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd, waarbij de aandacht vooral werd gericht op het probleem van de illegale migratie aan de lijn en de gelegenheid werd geboden om in de nabije toekomst te nemen maatregelen te bespreken. Bij deze gelegenheid hebben de vertegenwoordigers van de Republiek Cyprus de Commissie bijgepraat over alle maatregelen die in de verslagperiode zijn genomen. Die maatregelen omvatten onder meer het inzetten van het personeel van plaatselijke politiebureaus en van de vreemdelingen- en immigratiedienst van het hoofdkantoor van politie⁹ en het gebruik van een helikopter¹⁰ voor het surveilleren aan de lijn.

Met betrekking tot het surveilleren aan de lijn bleef de Republiek Cyprus in de verslagperiode huiverig met het nemen van maatregelen die ertoe zouden kunnen leiden dat deze lijn gaat lijken op een buitengrens. Er zijn geen gegevens uitgewisseld met de Turks-Cypriotische gemeenschap.

Gezien de zorgwekkend hoge aantallen illegale immigranten dient het surveilleren aan de lijn tussen de doorgangsposten aanzienlijk te worden versterkt. Dit surveilleren wordt overeenkomstig artikel 3 van de groenelijnverordening uitgevoerd door de Republiek Cyprus en overeenkomstig artikel 2, lid 5, van diezelfde verordening door de autoriteiten van de Sovereign Base Area. De Commissie beveelt met name aan dat de autoriteiten van de Republiek Cyprus concrete stappen zetten om onmiddellijk te voldoen aan hun verplichtingen met betrekking tot het surveilleren aan de lijn, als gedefinieerd in de groenelijnverordening, mede met het oog op de toekomstige deelname van Cyprus aan het Schengengebied. De Groene Lijn is weliswaar geen buitengrens, maar toch moet de Republiek Cyprus haar surveillanceverplichtingen aan de door de regering gecontroleerde kant van de lijn effectief nakomen, terwijl tegelijkertijd de verstoring van de contacten tussen de twee gemeenschappen tot een minimum moet worden beperkt.

4. GOEDERENVERKEER

4.1. Waarde van de handel

Overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie¹¹, heeft de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel (hierna ook "TCCoC" genoemd) maandelijks gegevens verstrekt over soort, precieze hoeveelheid en waarde van alle goederen waarvoor door de Kamer begeleidende documenten zijn afgegeven.

⁹ In totaal bedroeg het aantal manuren ten minste 110 per dag voor patrouilles tussen de doorgangsposten aan de lijn (hierbij waren in totaal 241 functionarissen betrokken, waaronder plaatselijk politiepersoneel). In dit verband lijkt geen sprake te zijn van een toename ten opzichte van de vorige verslagperiode.

¹⁰ Tijdens de verslagperiode heeft een helikopter in totaal gedurende 90 uur patrouillevluchten uitgevoerd langs de lijn.

¹¹ Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben de Commissie maandelijkse rapporten doen toekomen over soort, hoeveelheid en waarde van alle goederen die de lijn passeren. Die verslagen hadden mede betrekking op goederen die de door de regering gecontroleerde gebieden binnenkwamen via de doorgangsposten *Pergamos* en *Strovilia*, die onder de autoriteiten van de Sovereign Base Area vallen.

Volgens de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel bedroeg de totale waarde van de goederen waarvoor in de verslagperiode begeleidende documenten waren afgegeven, 5 471 461 euro, terwijl de waarde van de feitelijk verhandelde goederen circa 4 473 408 euro bedroeg¹².

Vergeleken met de vorige verslagperiode is sprake van een toename van de totale waarde van de goederen die de lijn passeren. Volgens de rapporten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn verstrekt, is de totale waarde van de goederen die de lijn feitelijk zijn gepasseerd, met bijna een derde gestegen: 4 473 408 euro, ten opzichte van 3 380 805 euro in de vorige verslagperiode. Opgemerkt moet echter worden dat bijna 30% voor rekening kwam van de handel in aardappelen en dat dit de belangrijkste component is van het handelsverkeer via de groene lijn in de verslagperiode¹³.

In januari 2008 bedroeg de totale waarde van de goederen die de lijn passeerden ruim 700 000 euro. Dit is de hoogste geregistreerde waarde sinds de inwerkingtreding van de groenelijnverordening. Voornaamste component waren de Turks-Cypriotische aardappelen, die een waarde vertegenwoordigden van circa 350 000 euro.

Hoewel dit niet onder de groenelijnverordening valt, moet er toch op worden gewezen dat de handel van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus, volgens cijfers van de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus, in de verslagperiode een waarde had van 1 015 340 euro (waarvan 626 533 euro in de periode februari-april 2008), ten opzichte van 1 027 688 euro in de vorige verslagperiode. Het handelsverkeer van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus is derhalve ongeveer identiek gebleven en bedraagt nog steeds minder dan een kwart van het handelsverkeer in de andere richting¹⁴.

De Turks-Cypriotische gemeenschap past een handelsstelsel toe dat eigenlijk de beperkingen van de groenelijnverordening "weerspiegelt". Zo weerspiegelt dit stelsel bijvoorbeeld artikel 6, lid 1, van de groenelijnverordening, in die zin dat goederen die zich bevinden in de persoonlijke bagage van personen die de lijn overschrijden van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus, zijn vrijgesteld van "omzetbelasting", "accijns" en "andere heffingen", mits zij geen commercieel karakter dragen en hun totale waarde niet meer bedraagt dan 135 euro per persoon. Deze handelsregeling wordt niet altijd consequent toegepast. Eind 2007 stuitten Turks-Cyprioten die in de door de regering gecontroleerde gebieden waren gaan winkelen, op grote problemen toen zij hun aankopen via de lijn mee naar huis wilden nemen, terwijl een groot aantal Turks-Cypriotische aardappelproducenten pootaardappelen niet mee naar huis mochten nemen, nadat zij die van Grieks-Cypriotische handelaars hadden gekocht.

¹² Zie bijlagen I, II en III.

¹³ Zie punt 4.4 hieronder.

¹⁴ Uit statistieken van het kredietkaartgebruik blijkt evenwel dat de Turks-Cyprioten enkele miljoenen euro hebben uitgegeven in supermarkten en andere winkels in de door de regering gecontroleerde gebieden.

4.2. Soort goederen

Uit de cijfers over de soorten verhandelde goederen blijkt dat weinig nieuwe producten de lijn passeren naar de door de regering gecontroleerde gebieden. Evenals in de vorige verslagperiode waren groenten, houtproducten en meubilair de voornaamste verhandelde producten¹⁵.

De handel waarbij de lijn werd overschreden, was in de verslagperiode op drie uitzonderingen na uitsluitend bestemd voor het eiland zelf. In mei 2007 passeerden twee zendingen koper- en aluminiumschroot de lijn om vervolgens te worden verscheept naar het Verenigd Koninkrijk en begin februari 2008 passeerde een zending citrusvruchten de lijn om daarna per vliegtuig te worden verzonden naar Duitsland voor een handelsbeurs. Samen met een zending "Cyprus Delights" (suikerwerk) in december 2005 en een zending met aluminiumschroot in april 2007 waren dit de enige bekende gevallen van goederen die de lijn passeerden om vervolgens in het intracommunautaire handelsverkeer met andere lidstaten terecht te komen. Het vermoeden bestaat echter dat oorspronkelijk voor verbruik in Cyprus bestemde aardappelen van Turks-Cypriotische producenten in de door de regering gecontroleerde gebieden opnieuw verpakt en in het buitenland verkocht zijn.

4.3. Onregelmatigheden

Sinds mei 2007 zijn tien gevallen van onregelmatigheden gemeld waarbij goederen zonder toelating de lijn zijn gepasseerd. Enkele van de redenen dat geen toelating kon worden verleend: een leverancier weigerde de geldende rechten te betalen, enkele producten waren niet volgens de vereisten gemerkt, groente die niet geschikt was voor menselijke consumptie en ontbreken van de verplichte begeleidende documenten.

Behalve deze onregelmatigheden aan de lijn zelf, ontdekten de door de Commissie benoemde fytosanitaire deskundigen vervalste plantenpaspoorten voor pootaardappelen afkomstig uit de EU. De volledige aardappelproductie afkomstig van deze pootaardappelen is vervolgens in de handel geweerd om de consument in de EU te beschermen.

4.4. Positieve ontwikkelingen inzake het goederenverkeer

In de verslagperiode kunnen enkele positieve ontwikkelingen worden genoemd, die geleidelijk een einde hebben gemaakt aan belemmeringen die voorheen het handelsverkeer via de lijn beperkten. Deze ontwikkelingen omvatten:

- De voortzetting van de "rondetafelbijeenkomsten" van de drie Kamers van Koophandel (Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus (CCCI), Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel (TCCoC) en de Turkse Kamer van Industrie Cyprus (CTCI)).
- Het "Cyprus Producer Network", een netwerk van Turks-Cypriotische en Grieks-Cypriotische producenten, dat is opgezet met het doel samenwerking en technische bijstand, opleiding en advies te bevorderen en de beperkingen van het handelsverkeer via de lijn te verzachten, heeft aan beide zijden van de lijn seminars georganiseerd, is begonnen met een enquête die beide gemeenschappen omvat, staat op het punt een interactieve website op te starten en heeft in verschillende productsectoren bijeenkomsten georganiseerd om de samenwerking tussen bedrijven te stimuleren. Dit project, dat is gefinancierd door UNDP-ACT (door de VS gefinancierd), is tevens gericht op het verbeteren van de samenwerking tussen de deelnemende Kamers van Koophandel (CTCI, TCCoC en CCCI).

¹⁵ Zie bijlagen IV en V.

- In eerdere verslagperioden zijn moeilijkheden gemeld met het tijdelijke verkeer van goederen via de lijn. Dergelijke moeilijkheden moeten worden opgelost door aanpassingen aan de groenelijnverordening¹⁶.
- In het verleden heeft de Commissie klachten ontvangen van Turks-Cypriotische handelaars met betrekking tot vertragingen bij het inklaren van goederen die de lijn passeren, met name zendingen met aardappelen. Dankzij maatregelen van de autoriteiten van de Republiek Cyprus konden deze klachten worden afgehandeld.
- Sinds september 2007 zijn meer dan 2 878 ton aardappelen, met een totale waarde van ruim 1 318 480 euro, (uitsluitend) bestemd voor consumptie in de door de regering gecontroleerde gebieden, zonder noemenswaardige problemen de lijn gepasseerd. De autoriteiten van de Sovereign Base Area hebben samen met die van de Republiek Cyprus een praktische regeling getroffen voor de vereiste fytosanitaire controles. Dit lijkt naar behoren te functioneren.

4.5. Resterende belemmeringen en moeilijkheden met betrekking tot het goederenverkeer

Ondanks deze positieve ontwikkelingen, zijn er nog diverse belemmeringen voor het handelsverkeer via de lijn.

Turks-Cypriotische commerciële voertuigen, met name vrachtwagens en bussen, kunnen nog steeds niet vrij over het eiland rijden. De Republiek Cyprus weigert keuringsattesten voor commerciële voertuigen¹⁷ of rijbewijzen van beroepschauffeurs¹⁸ die door de Turks-Cypriotische gemeenschap zijn afgegeven, te erkennen (keuringsattesten voor personenauto's worden wel erkend). De regering heeft wetgeving voorgesteld om het voor Turks-Cypriotische vrachtwagens makkelijker te maken goederen te vervoeren via de lijn door de beperkingen voor Turks-Cypriotische rijbewijzen van beroepschauffeurs te verminderen. Het parlement is er door protesten van de Grieks-Cypriotische organisatie van vrachtwagenchauffeurs niet in geslaagd in de vorige of huidige zittingsperiode een besluit te nemen over dit vraagstuk (dat nog steeds hangende is). Wat het vraagstuk van de keuringsattesten betreft, heeft de regering voorgesteld een Turks-Cypriotische NGO (KAR-IS) te machtigen deze attesten af te geven. Dit voorstel is niet aanvaard door de Turks-Cypriotische gemeenschap. Ook het voorstel van de regering (in samenwerking met CCCI) om Turks-Cypriotische vrachtwagen- en buschauffeurs te helpen bij het aanvragen van de normale keuringsattesten, haalde het niet. Meer flexibiliteit aan beide kanten zou de economische samenwerking tussen beide gemeenschappen via de lijn ten goede komen.

Turks-Cypriotische handelaars blijven berichten over moeilijkheden bij de afzet van hun producten aan supermarkten in de door de regering gecontroleerde gebieden en bij het adverteren van hun producten en diensten in de pers in die gebieden. In deze context moet worden opgemerkt dat de Turks-Cypriotische deelname aan de Cyprus' International Trade Fair reeds enige tijd geleidelijk afneemt, van 53 Turks-Cypriotische handelaars in 2005 en 16 in 2006 tot slechts 3 in het afgelopen jaar. Dit jaar was er zelfs helemaal geen Turks-Cypriotische deelnemer.

Tot slot wordt er nog steeds op grote schaal via de lijn gesmokkeld. Diverse informele "doorgangspunten" in en nabij het dorp *Pergamos* (dat deels in de Sovereign Base Area en

¹⁶ Zie punt 2 hierboven.

¹⁷ Van alle Turks-Cypriotische vrachtwagens met een maximaal brutogewicht van meer dan 3,5 ton.

¹⁸ In het geval van alle Turks-Cypriotische vrachtwagens met een maximaal brutogewicht van 7,5 ton of meer.

deels in het noordelijke deel van Cyprus ligt), die door plaatselijke inwoners en landbouwers worden gebruikt, en de traditionele levering (artikel 4, lid 10, van de groenelijnverordening) aan de Turks-Cypriotische bevolking van het dorp *Pyla* (dat is gelegen in de bufferzone) zijn bijzonder moeilijk te controleren. Het probleem van het smokkelen van goederen onderstreept de noodzaak van effectief surveilleren aan de lijn door de regering van de Republiek Cyprus en van streng toezicht door de autoriteiten van de Sovereign Base Area op de aard en hoeveelheid van de goederen die worden geleverd aan de Turks-Cypriotische bevolking van het dorp *Pyla*.

4.6. Vergemakkelijking van de handel

De volgende aanvullende maatregelen zijn genomen om de handel in bepaalde producten te vergemakkelijken:

Aardappelen

In januari 2008 heeft de Commissie samen met de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel een seminar georganiseerd om de bekendheid van Turks-Cypriotische handelaars met de registratie van aardappelen voor het handelsverkeer via de lijn te verhogen.

Op aardappelen zijn geen rechten van toepassing, maar elke vrachtwagen moet vergezeld gaan van een verslag van fyto-sanitaire inspectie, door onafhankelijke fyto-sanitaire deskundigen afgegeven in overeenstemming met bijlage III van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie¹⁹. Om het handelsverkeer in aardappelen via de lijn te vergemakkelijken heeft de Commissie geregeld dat deze deskundigen tijdens het voornaamste oogstseizoen (medio april tot medio juni) permanent aanwezig zijn. Tijdens andere perioden waren zij binnen enkele werkdagen beschikbaar (tot dusver kon aan alle Turks-Cypriotische verzoeken om een fyto-sanitair deskundige worden voldaan).

De Commissie heeft meer onafhankelijke fyto-sanitaire deskundigen benoemd in het licht van de recente vraag naar hun diensten.

Citrusvruchten

Een kleine zending citrusvruchten passeerde begin februari 2008 de lijn voor een beurs in Duitsland. De jaarlijkse controle voor de oogst in het najaar van 2007, die opnieuw werd verricht door onafhankelijke deskundigen uit de lidstaten die door de Commissie waren benoemd, bevestigde de positieve resultaten van eerdere controles.

Honing en vis

Zoals hierboven gemeld, keurde de Commissie op 4 mei 2007 een beschikking goed tot opheffing van het verbod op het verkeer van bepaalde dierlijke producten op het eiland Cyprus krachtens Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad en tot vaststelling van de voorwaarden voor het verkeer van die producten (via de groene lijn)²⁰.

De Commissie heeft onafhankelijke deskundigen uit de lidstaten benoemd die, in overeenstemming met de bijlagen I en II van de beschikking van de Commissie, Turks-Cypriotische vissersvaartuigen moeten controleren en die honingmonsters in de productieketen moeten nemen, die vervolgens geanalyseerd moeten worden in specifieke EU-laboratoria.

¹⁹ Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

²⁰ Beschikking 2007/330/EG van de Commissie van 4 mei 2007 (PB L 123 van 12.5.2007, blz. 30).

5. CONCLUSIES

De groenelijnverordening biedt nog steeds een stabiel juridisch kader voor vrij verkeer van Cyprioten en andere EU-burgers die de lijn dagelijks passeren bij de doorgangsposten. Het openen van een nieuwe doorgangspost voor voetgangers in Ledra Street/Lokmaci in de oude binnenstad van Nicosia bevordert de contacten tussen mensen uit beide gemeenschappen.

Het aantal onderdanen van derde landen dat de lijn illegaal passeert, blijft echter reden tot ernstige bezorgdheid. In de verslagperiode is het aantal ontdekte (of aangehouden) illegale immigranten verdubbeld tot het hoogste aantal ooit. De Commissie is van mening dat het surveilleren tussen de doorgangsposten aan de lijn door de Republiek Cyprus en de autoriteiten van de Sovereign Base Area met onmiddellijke ingang aanzienlijk moet worden versterkt. De Republiek Cyprus is echter huiverig met het nemen van maatregelen die er mogelijk toe leiden dat deze lijn gaat lijken op een buitengrens.

Wat betreft de goederen die de lijn passeren wijzen de cijfers, vergeleken met de vorige verslagperiode, opnieuw op een toename van de totale waarde. Volgens de rapporten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn verstrekt, is de totale waarde van de goederen die de lijn feitelijk zijn gepasseerd, met bijna een derde gestegen en bedroeg deze 4 473 408 euro, ten opzichte van 3 380 805 euro in de vorige verslagperiode. Wel moet worden opgemerkt dat bijna 30% voor rekening kwam van de handel in aardappelen.

De algemene omvang van het handelsverkeer via de lijn blijft vrij beperkt, niet in de laatste plaats vanwege de beperkte werkingssfeer van de verordening. In de huidige verslagperiode zijn slechts weinig nieuwe producten geïntroduceerd. Slechts in drie gevallen passeerden goederen de lijn om vervolgens in het intracommunautaire handelsverkeer terecht te komen met een andere lidstaat.

Er hebben zich tastbare positieve ontwikkelingen voorgedaan met betrekking tot het verkeer van goederen. Uit diverse gerapporteerde gevallen blijkt echter dat er nog veel obstakels zijn voor de verdere ontwikkeling van de handel via de lijn. Turks-Cypriotische commerciële voertuigen, met name vrachtwagens en bussen, kunnen nog steeds niet vrij over het eiland rijden, omdat compromissen werden verworpen of vertraagd door een van beide gemeenschappen. Voorts blijven Turks-Cypriotische handelaars berichten over moeilijkheden bij de afzet van hun producten aan supermarkten in de door de regering gecontroleerde gebieden en bij het adverteren van hun producten en diensten in de pers in die gebieden. Tot slot lijkt er nog steeds op grote schaal te worden gesmokkeld via de lijn.

De Commissie heeft verschillende maatregelen genomen om het handelsverkeer via de lijn te vergemakkelijken, met name de handel in aardappelen, citrusvruchten, honing en vis.

De algemene conclusie is dat de groenelijnverordening een werkbare basis blijft vormen voor het verkeer van personen en goederen naar de door de regering gecontroleerde gebieden van de Republiek Cyprus. De Commissie zal de uitvoering van de verordening blijven controleren.